13/6/75

Señor Don José Luis Fontenla Rodriguez

Mi querido amigo:

Llegó su grata 25/4 hallandome yo en tierras de America.

Agradezco el envio de su programa.

Posteriormente a su carta han sucedido en Portugal cosas que cambien la faz de aquello. Ya me gustaría conocer su opinión.

Con relación a repetir Galeuzca, recuerde usted que, cuando se intentó por vez primera sirvió para unir en ansias sagradas a los patriotas españoles. A una alianza de tipo puramente autonomista se opondrá otra alianza antiautonomista. Creo preferible establecer relaciones con los democratas españoles, sin dar al cuerpo naciente un significado autonomista, para evotar las reacciones, que es el medio de actuar más frecuente en España.

Nosotros estamos pasando por un momento dificil, bajo todos los puntos de vista. Sería muy largo de contar el empezar a comentarlo. Usted lo conoce ya.

Franco se resistirá lo que pueda. Ni Pio Cabanillas ni el moro Muza le hacen suscribir la dimisión. Hace cerca de cuarenta años que no oye mas que frases laudatorias para la "paz franquista" regalada a España gracias a él. Y se lo ha creido.

Lo de Portugal, por otra parte, tal como va, no nos ayuda nada. Y la solidaridad internacional, manifiesta en inyelectuales, obreros, democratas y socialistas, se quiebra cuando el Presidente de Estados Unidos va a ver a Franco y Rusia da pasos para su reconocimiento, por no hacer mención de otros elementos de juicio. Digame algo de Portugal. Me preocupa mucho.

Muy suyo

Acusado recibo el 5-V-75

José Luis Fontenla Rodríguez
ABOGADO
GENERAL MOLA, 17 - 1.ª PLANTA - APARTADO 12
TELÉFONO 85 22 79
PONTEVEDRA
HORAS DE CONSULTA: DE 10 A 2 - 5 A 7

D. Manuel Irujo
París

Porto, 25 Abril 1975

Querido don Manuel;

Le escribo desde Oporto a donde vine a ver las elecciones con un grupo de amigos y correligionarios nacionalistas y social-demócratas. Le envío el programa del Partido porque no sé si le habrá llegado, aunque he ordenado en su día que se lo mandasen. En esta misma fecha va camino de Bilbao un compañero a tomar contacto nuevamente con Ajuriaguerra y a explicarle algo la situación política actual de Galicia, pues en el anterior encuentro otro compañero nos informó que el conocimiento de la situación gallega no era bien conocida en el País Vasco.

En cuanto lo que me preo-

cupo, lo que nos preocupa a los nacionalistas gallegos en este momento son dos cosas: el propiciar un frente auténticamente democrático a nivel de nacionalidad gallega y el coordinar frente a los unitaristas y centralistas de siempre, un pacto entre gallegos, vascos y catalanes que presenten una opción de los nacionalistas democrática y bien clara a todos los niveles. En ese sentido se están haciendo los contactos en Bilbao.

La intromisión de fuerzas marxistas, no democráticas, y la derecha es nuestro problema actual y cara el futuro. De los tres partidos nacionalistas Partido Galego Social Demócrata Partido Socialista Galego y Unión do Pobo Galego, sólo los dos primeros son democráticos (existe también el Movimiento Socialista de Galicia (MSG) desgajado del P. Socialista Galego.

Creemos que la evolución del fenómeno portugués

2 3

José Luis Fontenla Rodríguez
ABOGADO

GENERAL MOLA, 17 - 1.ª PLANTA - APARTADO 12
TELÉFONO 85 22 79
PONTEVEDRA

HORAS DE CONSULTA: DE 10 A 2 - 5 A 7

puede resultar de la mayor importancia para el pueblo gallego y el resto de la Península. Veremos los resultados de las elecciones próximas y sabremos mejor a lo que atenernos con los amigos portugueses. Intentaremos prestarles nuestro apoyo más firme y directo en la marginada y "asimilada" nación gallega.

Nos agradaría mucho tener contacto con fuerzas vascas y catalanas a todos los niveles para trazar una estrategia conjunta. Existe el precedente importante de Salamanca y no estaría nada mal efectuar un pacto tripartito a base de una reunión en el propio Portu-

que donde nos recogerán encantados.

Saludos a todos los amigos y un fuerte abrazo de su buen amigo.

¡Viva Galicia e Euzkadi ceibes!

[illegible signature]

4

Chamamento do Partido Galego Social Democrata

Un grupo de demócratas galegos, conscientes da actual situación na España, fondamente preocupados polo porvir político de Galicia, a fin de conquerir a máis pronta instauración da Democracia, que se ten de facer atraveso das canles axeitadas esistentes nos rexímes democráticos, como é o dereito à asociación política en forma de partidos políticos, acordamos o promover a constitución do PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA en base ás liñas programáticas contidas neste primeiro comunicado.

Facemos un chamamento a todos os galegos demandando a súa participación política para a implantación da Democracia, por meio desta Declaración sobre o programa que definirá a ación do PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA.

GALEGO, porque é um Partido político esencialmente enraizado na realidade de Galicia, autónomo e que tentará a promoción integral dos dereitos da Comunidade galega, coa finalidade de conquerir a autodeterminación político-administrativa, económica e cultural frente ao sistema centralista que a mantén nunha situación de verdadeiro colonialismo interior político, económico e cultural.

A autonomía do Portido, porén, non exclúe a posibilidade de estabelecer pactos coas demáis forzas políticas da España para a instauración da Democracia.

SOCIAL, porque tenderá a unha socialización progresiva, baixo a inspiración dun socialismo humanista, personalista e comunitario, dentro dunha evolución da actual situaçión a formas sociáis máis axeitadas á estrutura da nosa Terra.

DEMOCRATA, porque promoverá como fins primeiros da súa actuación a movilización social do povo galego e a creación dunha conciencia de galeguidade, dentro dunha liña aberta á confrontación de todas as ideas e opinións, por meio de actividades que permitan ao propio Partido o formular sucesivas instancias críticas sobre a realidade económico-social e cultural galega, procurando por todos os meios ao seu alcance o cordinar os esforzos para a implantación da Democracia e das liberdades persoáis e dos dereitos contidos na **Declaración Universal dos Dereitos Humanos** e nos **Pactos internacionáis dos Dereitos civís e políticos, económicos, sociáis e culturáis da** ONU e **na Convención dos Dereitos Humanos e Liberdades fundamentáis** e a **Carta Social** europeas.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA considera como pasos prévios para a instauración dun rexime democrático xusto:

1. O pleno recoñecimento da libre autodeterminación de Galicia.
2. A administración polo país galego dos seus recursos propios, coa planificación e control exeitado dos mesmos, que aseguren o desenvolvimento integral da Comunidade, tendo en conta a incidencia do proceso industrializador no meio ambiente e humano, conforme a criterios democráticos e sociáis.
3. A organización administrativa de Galicia estruturada sobre as unidades de país, comarca e parroquia, dacordo coa sua realidade sociolóxica.
4. O recoñecimento do idioma galego cos mesmos dereitos do que a língua ofical do Estado.
5. A reforma estrutural das economías agraria e mariñeira, con formas concretas de socialización da propriedade, esplotación dos bens comunitarios (montes de veciños, zonas marisqueiras) e fomento de actividades coperativas.
6. A regulación da empresa privada e pública, garantizando a seguridade da permanencia nos postos de traballo. a intervención dos trabaladores na empresa e o seu control social e democrático, con prevalencia dos intereses comunitarios.
7. O dereito á sindicación das clases traballadoras para a defensa dos seus intereses económicos e profisionáis e o recoñecimento da folga como camiño válido para conquerir as reivindicacións laboráis.
8. A planificación vinculante da vivenda dentro de criterios urbanísticos e sociáis de construción, concordes coa realidade galega, que impidan especulación.
9. A seguridade xurídica para os dereitos do cidadán e a garantía para o exercicio dos dereitos políticos de espresión, asociación e reunión.
10. A igualdade xurídica da muller galega diante a lei e a sociadade.
11. A abolición da pena de morte.
12. A programación democrática do ensino dacordo coas características específicas culturáis de Galicia, seguindo os criterios dunha educación liberadora, con instrución obligatoria no idioma galego concorde coa realidade bilingüe de Galicia, nos estabelecimentos tanto públicos canto privados de ensino.
13. O control democrático dos meios de comunicación social, cunha programación educativa dirixida ao povo e os seus intereses, escluindo toda discriminación política, relixiosa e cultural.
14. O estabelecimento dun sistema fiscal axeitado a critérios de xusticia distributiva e control democrático.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA propugna o federalismo a escala peninsular e a integración na Europa, como unha das maiores garantías para a conservación e desenvolvimento da Democracia.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA, aberto a todas as tendencias democráticas que crean en fórmulas de socialización progresiva, há pór a debate público oportunamente as súas liñas programáticas como o mellor xeito de organizar unha convivencia social libre, pacífica e xusta.

Galicia, 1974

Chamamento do Partido Galego Social Democrata

Un grupo de demócratas galegos, conscientes da actual situación na España, fondamente preocupados polo porvir político de Galicia, a fin de conquerir a máis pronta instauración da Democracia, que se ten de facer atraveso das canles axeitadas esistentes nos rexímes democráticos, como é o dereito à asociación política en forma de partidos políticos, acordamos o promover a constitución do PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA en base ás liñas programáticas contidas neste primeiro comunicado.

Facemos un chamamento a todos os galegos demandando a súa participación política para a implantación da Democracia, por meio desta Declaración sobre o programa que definirá a ación do PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA.

GALEGO, porque é um Partido político esencialmente enraizado na realidade de Galicia, autónomo e que tentará a promoción integral dos dereitos da Comunidade galega, coa finalidade de conquerir a autodeterminación político-administrativa, económica e cultural frente ao sistema centralista que a mantén nunha situación de verdadeiro colonialismo interior político, económico e cultural.

A autonomía do Portido, porén, non exclúe a posibilidade de estabelecer pactos coas demáis forzas políticas da España para a instauración da Democracia.

SOCIAL, porque tenderá a unha socialización progresiva, baixo a inspiración dun socialismo humanista, personalista e comunitario, dentro dunha evolución da actual situaçión a formas sociáis máis axeitadas á estrutura da nosa Terra.

DEMOCRATA, porque promoverá como fins primeiros da súa actuación a movilización social do povo galego e a creación dunha conciencia de galeguidade, dentro dunha liña aberta á confrontación de todas as ideas e opinións, por meio de actividades que permitan ao propio Partido o formular sucesivas instancias críticas sobre a realidade económico--social e cultural galega, procurando por todos os meios ao seu alcance o cordinar os esforzos para a implantación da Democracia e das liberdades persoáis e dos dereitos contidos na **Declaración Universal dos Dereitos Humanos** e nos **Pactos internacionáis dos Dereitos civís e políticos, económicos, sociáis e culturáis da** ONU **e na Convención dos Dereitos Humanos e Liberdades fundamentáis** e a **Carta Social** europeas.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA considera como pasos prévios para a instauración dun rexime democrático xusto:

1. O pleno recoñecimento da libre autodeterminación de Galicia.
2. A administración polo país galego dos seus recursos propios, coa planificación e control exeitado dos mesmos, que aseguren o desenvolvimento integral da Comunidade, tendo en conta a incidencia do proceso industrializador no meio ambiente e humano, conforme a criterios democráticos e sociáis.
3. A organización administrativa de Galicia estruturada sobre as unidades de país, comarca e parroquia, dacordo coa sua realidade sociolóxica.
4. O recoñecimento do idioma galego cos mesmos dereitos do que a língua ofical do Estado.
5. A reforma estrutural das economías agraria e mariñeira, con formas concretas de socialización da propriedade, esplotación dos bens comunitarios (montes de veciños, zonas marisqueiras) e fomento de actividades coperativas.
6. A regulación da empresa privada e pública, garantizando a seguridade da permanencia nos postos de traballo, a intervención dos trabaladores na empresa e o seu control social e democrático, con prevalencia dos intereses comunitarios.
7. O dereito á sindicación das clases traballadoras para a defensa dos seus intereses económicos e profisionáis e o recoñecimento da folga como camiño válido para conquerir as reivindicacións laboráis.
8. A planificación vinculante da vivenda dentro de criterios urbanísticos e sociáis de construción, concordes coa realidade galega, que impidan especulación.
9. A seguridade xurídica para os dereitos do cidadán e a garantía para o exercicio dos dereitos políticos de espresión, asociación e reunión.
10. A igualdade xurídica da muller galega diante a lei e a sociadade.
11. A abolición da pena de morte.
12. A programación democrática do ensino dacordo coas características específicas culturáis de Galicia, seguindo os criterios dunha educación liberadora, con instrución obligatoria no idioma galego concorde coa realidade bilingüe de Galicia, nos estabelecimentos tanto públicos canto privados de ensino.
13. O control democrático dos meios de comunicación social, cunha programación educativa dirixida ao povo e os seus intereses, escluindo toda discriminación política, relixiosa e cultural.
14. O estabelecimento dun sistema fiscal axeitado a critérios de xusticia distributiva e control democrático.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA propugna o federalismo a escala peninsular e a integración na Europa, como unha das maiores garantías para a conservación e desenvolvimento da Democracia.

O PARTIDO GALEGO SOCIAL DEMOCRATA, aberto a todas as tendencias democráticas que crean en fórmulas de socialización progresiva, há pór a debate público oportunamente as súas liñas programáticas como o mellor xeito de organizar unha convivencia social libre, pacífica e xusta.

Galicia, 1974

18

Zonr NAK e as nosas Terras ceibes!

José Luis Fontenla Rodriguez

ABOGADO

GRAL. MOLA 17-1.ª PLANTA
TELÉFONO (986) 85 22 79

PONTEVEDRA